

A KASSAIK SZÁMA S ADÓKÉPESSÉGE II. RÁKÓCZY FERENCZ ALATT.

Felséges Vezérlő Fejedelem! Nekünk Kegyelmes Urunk!

Országos foglalatossági között hogy tovább is merészeljük Felségedet alázatos instantiánk által terhelni, arról alázatosan követvén, mind Felségednek, mind pedig a nemes országnak tovább való információjára nézve, szabad *Kassa városában lévő* és közönséges terheket supportáló külömb-külföféle *rendeknek státusukat, számokat és conditiojokat* nagy alázatossággal declaráljuk.

1. Méltóságos *úri* és *nemesi rendek*, úgy *szerzetesek* és egyebek a nagyobb és tekintetesebb tractusokat *80 házig circiter* bizván, és megannyi *pusztán* állván, azoktól jobbára semmiben nem contribuálnak.

2. Magát jobban bíró és *bótos kereskedő* tanáltatik ... nro. 7.

3. Szegényebbrendü, *puttonos kalmár*, dohánynyal, s más aprólékokkal kereskedő ... .. nro. 18.

4. Külömb-külföféle és magát jobbacskán bíró *mesterember* tanáltatik ... .. nro. 39.

5. Ugyan külömb-külföféle és *szegényrendü mesterember*, aki mestersége után 1 dicánál többet alig fizethet és rész szerint sel-lérségben lakik ... .. nro. 143.

6. Minden kereskedés nélkül *magokat benn táplálók* és *közép-szerűképen lévőek* ... .. nro. 33.

7. *Szegény sellérek* a városban szerte széllyel ... .. nro. 45.

8. *Miserábilisek* és *szegény özvegyek* ... .. nro. 45.

9. *Mur*¹⁾ alatt lakó *szegény emberek* és *kapások* ... .. nro. 26.

10. Az egész *hostátokon* elpusztult *szegénységnek száma* tanáltatik még ... .. nro. 63.

Ezeket a *férfitendet* és *gazdákat* értvén, és ugyanezeknek *numerusából* és *facultásiból*, város kevés proventusival együtt, kemény hitezés után eliciáltatott az kassai 1496 dica.

Ilyen státusban lévén azért Kassa városa Felséges Urunk, amidőn

¹⁾ Azaz *submuralis* = a városi fal alatt lakó.

az 8000 dicák után reája limitált dicale quantumot, a magistrátusnak repartíálni kellett volna szegény sellérekre, miserábilisekre, özvegyekre, Muraljakon lakó szegényekre, s hasonlóképen hostátiakra (*kik is in universum tesznek 179 personát*) auctionális summát, hogy felvetvén exigálhatta volna, Felséged bölcs itéletire alázatosan engedjük.

A szegény rendü *puttonos kalmárokra*, külömb-külobmféle szegény *mesteremberekre* és minden kérédes nélkül benn a városban *magokat táplálókra* (*kik 194-en vannak*) felvetette ugyan a magistrátus, de hogy csak in medietate is, etiam strictissimis executionibus mediantibus exigáltathatta volna, semmiképen szerét nem tehette.

Az magokat jobban bíró *bótos kereskedők* 7-en lévén, a *mesteremberek* pedig 39-en, ezeknek egész tempore conscriptionis adinveniált dicájokra per florenos 16 den. 24. a summákat felvetvén, de integro exigáltatta. Sőt azonkívül, nomine mutui is, bizonyos summákat, juxta qualitatem et quantitatem facultatum quorumlibet imponálván, aki complanálni nem akarta a kölcsönt, executione mediante is desumálatni kellett a magistrátusnak.

De mindezekon kívül propter miserabiles, viduas, inquilinos, *sub-murales*, suburbiales et potiorum pauperorum mechanicorum partem, a 8000 dicák után való impositióban nagy fogyatkozás lévén, és az executiók sürüven a várost érdekelvén, leghasznosabb jószágátul meg kellett válni, és azt egynehány ezerekben elzalogosítani.

Ehhez accedál, hogy azon város már egyszer is, másszor is, többen 100,000 forintig való adósságoknál involválván magát, azoktul de anno in annum interesseket kellett fizetni.

Utóljára minemü és hány százezerekből álló károkat vallott mind bloquádának, mind pedig obsidiónak idején, jól constálván Felséged előtt, annak hosszas declarátiójával Felségedet terhelni nem kívánjuk. Egyedül azon alázatosan kérjük, méltóztassék mindezeket kegyelmesen reflexióban venni és mostani dicáinkbul nevezetesképen relaxálni, mert egyáltaljában ex praemissis általlátjuk, hogy az 6000 dicákat nem fogjuk supportálhatni, pro improportione lévén az is, hogy egy nemes vármegyének, példának okáért: Tornának, kinek csak egy dominiómban is több nép s több facultás vagyon, hogysem egész városunkban terhet supportálók, s még sincs annyi dicája, mint minékünk. Mely hozzánk mutatandó kegyelmességéért Felségedet és a nemes országot Isten ő szent Felsége hogy megáldja és ellenségei ellen győzedelmessé tegye szívünkbul kívánjuk. Maradván Felséges Kegyelmes Vezérlő Fejedelmünknek

alázatos hívei és szolgálai szabad *Kassa*
városa magistrátusa közönségesen.

K i v ü l . Ad serenissimum dei gratia Fanciscum II-dum, sacri Romani imperii et Transylvaniae principem Rákóczy de Felső-Vadász, partium regni Hungariae dominum et siculorum comitem, inclytorum regni Hungariae pro libertate confoederatorum statuum, nec non Munkácsienssem et Makoviczaienssem ducem, perpetuum comitem de Nagy Saáros, dominum haereditarium in Saáros-Patak, Tokay, Regécz, Ecsed, Somlyó, Lednicze, Szerencs, Onod etc. etc. dominum nobis benignissimum.

Eredetije az Orsz. Levéltár kincstári osztályában.

Közli: —re.